№ 67. Sestdeen, 22. augustâ. 1909.

Makfâ,
Jelgawâ ſanemot:
par gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . — „ 60 „

Par adreſes pahrmainu ſamakſâ 10 kap.

Telefons № 644.

Latweeſchu Awiſes.

Iſnahk dimtreiſ nedelâ.

Makfâ,
pa paſtu peeſuhtot:
par gadu . . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „

Uſ ahrſemèm 4 rub. 50 kap., 2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Redakzija un ekſpedizija:
Jelgawâ, Skrihweru eelâ № 35.

88. gada-gahjums.

Sludinajumi makſâ:
par ſihku rakſtu rindiņu 8 kap., preekſchpuſê 20 kap.

Latveešu Lauksaimneeku Ekonomiskàs Sabeedribas

Zemkopibas skolâ

(lìdzšinejâ progimnazijâ)

skolneeku un skolneeču peenemšana turpinajàs Jelgavâ, Katołu eelâ № 44 trešâ stāvâ no pulksten 11—1 deenâ.

Skolas preekšneeks:
agronoms un inženeers technologs **Augusts Kalninš.**

Pa kuru zeku, jeb „tautiſkee" rati.

(Eſuhtijums.)

„Wajag buht filoſofam, lai ſapraſtu to, kas katru deen noteek," tà kaut kad ir teizis leelais Frantſchu filoſofs Russo.

Un pateeſibâ tà tas ari ir. Gruhti ir ſapraſt zilwekam wiſus tos mutukojoſchàs dſihwes notikumus, kuros ikweens katru deenu dſihwo. Darbâ nogrimis zilweks pawada ſawu laiku tà, ka winam nemaſ neatleek laika apſkatities, kas ap winu apkahrt paſtahwigi noriſinajas. Un ſchos laikos, kur dſihwe teeſcham tik pilna ar witadeem notikumeem un parahdibam, waj zilwekam ir eeſpehjams wiſam tam ſekot, luhkot pakaļ un waizat, kamdehļ tas tà noteek un kamdehļ tas zitod newar notikt?

Bija laiki, kad muhſu, Latweeſchu tauta, karoja kà weens wihrs pehz labakas nahkotnes, pehz labakeem dſihwes apſtahkleem un plaſchakam priwilegijam, tad tur nebija daudſ ko gudrot, jaunam, ſchai tautas zihnâ eeſtahjoſchamees lozeklim, waj tas zelſch ir pareiſs, pa kahdu wiſi eet. Katris weens ſinaja, ka ſchee tautas zeka rahditaji ir wihri, kuri greiſus zeļus nees. newedìs tautu purwâ, bet gan wiſeem ſpehkeem puhlejees, lai tauta reiſ tiktu pee ihſtàs gaiſmas, lai tà redſetu, ka winas wadoni mihļ ſawu tautu, godâ ſawu tehwiju un nenogurſtoſchi ſtrahdâ preekſch wiſas zilwezes labklahjibas. Katris weens, kas ſtohjàs tautas labklahjibas zihnitaju rindàs, ſpehra droſchi pirmo ſoli dſihwê eekſchâ, winſch ſinaja, ka tam ir droſchs pamats ſem kahjam, tur newar buht maldiſchanàs.

Bet ja mehs apluhkojam ſcholaiku muhſu tautas dſihwi, ar wiſàm winas parahdibam, wiſam ſchkiru zihnam, partijam un partijinam, tad ezu preekſchâ redſam leelu mudſchekli, kurâ ir wiſadi ſalaſijuſchees kopâ un katrs no teem dara ſawu darbu. Tas tapat, ka tai Krilowa paſakâ, kad lihdaka, gulbis un wehſis gribeja weenus ratus wilkt, tee ſteepa katris uſ ſawu puſi. Bet rati ſtahweja uſ weetas, nemaſ i nepakuſtejàs.

Schahda tautas wadonu neweenprahtiba rahda muhſu jaunajeem ſliktu preekſchſihmi. Wini redſ dſihwê ſtarp paſchtauteeſcheem tahdu ſchkelſchanos, redſ tos ſawâ ſtarpâ ſtrihdamees gan pa awiſchu ſlejam, gan perſonigi tautiſkàs ſapulzês. Un kad nu ſcheem jaunajeem peenahk laiks, jaſtahjàs tautas zihnitaju rindàs, wineem gruhti ir iſraudſitees pareiſo zeku; neſina galu galâ, pee kuras partijas greeſtees; un maſ ir to, kuri atron ihſto un pateeſo darba lauku.

Ne weenreiſ ween paſaulê ir redſetas un dſirdetas tahdas leetas, kuras no ahreenes mirdſ un laiſtas, bet eekſchkigi ir ſahkuſchas jau puht. Un daudſ ir tahdu, kas ker pehz ſchahdam leetam, tikai wehlak, kad jau ir ar winam eepaſinuſchas, tad nu redſ gan, ka naw ihſteno trahpijuſchi. Un wiswairak tas noteek ar muhſu jauno paaudſi, kura wehl ir beeſgan tuwredſiga, ſchaurs winai dſihwê redſes aploks, tà wiswairak teek peewilkta no tahdam leetam, kas ahrigi ſpihd.

Wiſi muhſu „ſarkano" zenteeni ir tik daudſ apſoloſchi un winu gala mehrkis tik leelifts, ka teeſcham zilwekam, kas wehl no paſaules un dſihwes neko neſina, akli jaſkreen winu lehgerî un tur winſch maiſas tik ilgi, kamehr ſwihni nokriht no azim. Nu winſch redſ gan, ka ir dſihwojis tikai iluſiju paſaulê, ka zilweks newar gaiſâ kert pehz kaut kà rokam taustama, pee tà ir jaeet pa ſemes zeleem, kureem ir zeets pamats un jaklauſa tahdeem wadoneem, kuri labi ſina ihſto un pareiſo.

Un muhſu jauneeſchi, ar ſpehka pilnam kruhtim ſkreen ſcho iluſiju labirintôs; ſkreen twerdami pehz neſatweramâ un kad daſchs labs ir pirkſtus ſadedſinajis, tad greeſchàs atpakaļ nowahrdſiſi un nomozijees, ar gruhtu ſirds apſinu, pats ſew pahrmeſdams par nepareiſeem darbeem; un tad winſch leekàs kà atſchkirts, kà atſweſchinojees no ſawas tautas, no wiſam tautas eemihkotam eeraſcham. Winſch ir ſaudejis tizibu pats ſewi uſ Deewu; winſch netiz wairs ſawam darbam; ſchaubàs par to, waj buhs wehl zik nebuht ſpehjigs ko ſtrahdat, un ja winſch ari atſihtu wehl ſewi par beeſgan ſpehjigu pee ſwehtibas neſoſcha darba kertees, ſtrahdat preekſch paſcha un ziteem, tad tomehr winam ſchaubas neleek meera, nahk jautajeens pehz jautajeena, kamdehļ tas ir jadara, tas wiſs jau ir ſinams, wiſa dſihwe iſbaudita, nekà tur wairs naw, atleek tikai zaur paſchſlepkawibu galu darit. Un zik tahdu naw no muhſu jaunajeem, kas wehl beeſgan buhtu warejuſchi ſtrahdat paſchi ſawâ un ari zitu labâ, jo buhtu ſahkumâ atraduſchi ihſto zeku, nebuhtu klauſijuſchees „ſarkano" daudſ apſoloſcheem murgeem. Tur beidſàs wiſa winu energija, beidſàs dſihwes preeks, naw nekas wairs ſwehts, nekas naw mihlſch. Wezaku teem wairs newajag, Deewa ari nè, uſ baſnizu nemaſ neeet. Bet tikai tur teem ir labi, kur tee brihwi war rihkotees pehz paſchu patikas, darit to, kas nemaſ neſaſkan ar wiſas zilwezes godigeem darbeem.

Bet tad, kad ir jau opnikuſi tahda dſihwe, tad naw wairs nekur iſejas. Greeſtees atpakaļ, ſahkt dſihwi no jauna, tee preekſch tam ir jau par wahjeem. Wiſe paſaulê wineem ir leeks un tà tad ari wini paſchi atſihſtàs ſewi par leekeem un weenâ brihdî tee raugi paſuſt no dſihwes. Tur luhk noweds ſcho „ſarkano" blehnu mahzibas muhſu jauno paaudſi. J.

Latweeſchu grahmatu tirgotaju un iſdeweju beedriba.

Loti ſahpigi ſajuhtams robs muhſu grahmatneezibâ ir, bez ſchaubam, — pilniga. wiſu Latweeſchu literaturu aptweroſcha un pehz atſewiſchkàm ſinibam ſaſtahdita kataloga truhkums. Tas ari apgruhtina muhſu grahmatu tirdſneezibas attihſtibu pat loti leelâ mehrâ. Pat tirgotajeem naw pilniga un pareiſa pahrſkata par wiſàm iſnahkuſchàm war ari jau iſpahrdotàm grahmatam. Tapat ari beedribam, bibliotekam, laſitawam, iſglihtibas pulzineem un ikweenam, kas zik nebuht intereſejas par Latweeſchu literaturu, truhſt katra peeturas punkta.

Schahda kataloga leelo un nepeezeeſchamo noſihmi itin pareiſi noprasdama, „Latweeſchu grahmatu tirgotaju un iſdeweju beedribas" walde ir kehruſès pee minetâ kataloga iſdoſchanas, zeredama ar ſcho, daudſ puhlem un iſdewumeem ſaweenoto darbu, iſdarit pakalpojumu wiſai Latweeſchu tautai.

Minetais katalogs, kura iſſtrahdaſchana uſtizeta muhſu labakajam ſcha aroda leetpratejam J. Miſina kgam, iſſchkirſees no ziteem lihdſigeem iſdewumeem ar ſawu pilnibu un daudſpuſibu. Tanî buhs atſihmets neween grahmatu noſaukums, autors, pahrdoſchanas maſka, iſdewejs, lapu puſes, formats u. t. t., bet ari ſagrupetas jo ſihli pehz ſawa ſatura, kà originali, tà ari tulkojumi, atſihmejot, kahdas no tàm jau galigi iſpahrdotas, kà ari — kahdas wehl tikai nedaudſ eksemplaros dabujamas. Ekahrtojums tahds, ka katru nodaļu warès ari papildinat ik gadus waj pusgadus ar jaunisnahkuſcho iſdewumu faraſteem. Kà peelikumu ſneegs pahrſkatu par paſtahwoſcheem laikraſteem un ſchurnaleem, kà ari apgahdneezibu un grahmatu tirgotaju ſaraſtus un adreſes. Lai ſcho wiſpahribas darbu waretu ſekmigi turpinat, resp. nobeigt, tad „Latw. gr. tirg. un iſd. bdr." walde greeſchas ar laipnu luhgumu pee wiſeem Latweeſchu grahmatu iſdewejeem, beedribam u. t. t., kas tagad, waj ari ſenak ar Latweeſchu grahmatu iſdoſchanu nodarbojas, eeſuhtit beſ atlihdſibas pa weenam eksemplaram no ſaweem iſdewumeem J. Miſina kgam Rigâ, Karka eelâ № 27, waj ari weenam no ſekoſcheem waldes lozekleem: A. Walteram, Rigâ, Teatra eelâ № 9, Sichmana grahmatu weikalâ, — Ranka grahmatu weikalam, Rigâ, Suworowa eelâ № 25, — Sirgela grahmatu weikalâ, Rigâ, Terbatas eelâ № 13, — Roſentala grahmatu weikalam, Rigâ, Awotu eelâ № 29, — Neimana weikalam, Jelgawâ, waj ari pa paſtu: Въ правленіе „Общества латышскихъ книгопродавцевъ и издателей, Рига, почтовый ящикъ № 225.

Beedribas walde zer, ka grahmatu iſdeweji ſcho neeziga upuri labpraht ſeedos ſchis leetas weizinaſchanai un neuſſkatis to ka ſew leeku mantas iſſchkehrdeſchanu, jo minetais katalogs buhs gadeem ilgi weenigais wadons un padomneeks ikweenam pee grahmatu iſlaſes un tahdâ kahrtâ ari atmaſkàs katram iſdewejam wina maſos ſaudejumus pat wairakkahrtigi.

Ja iſrahditos par eeſpehjamu no daſchàm grahmatàm mineto brihweekſemplaru peeſuhtit, tad laipni luhdſ eeſuhtit wiſâ brihſumâ tikai to ſaraſtu ar pilnigu grahmatas noſaukumu, pahrdoſchanas un netto zenu, lapu puſes ſkaitli u. t. t. Iſdewejus, kuru iſdewumi dabujami generalkomiſijâ pee weena no Rigas, Jelgawas, Leepajas waj zita kahda leelaka zentra grahmatu tirgotajeem, luhdſ ari to paſinot.

Lai nodroſchinatu ſchi paſahkuma iſdoſchanos, kas ſaweenots ar jo eewehrojameem iſdewumeem, tad beedribas walde nolehmuſe peenemt uſ kataloga ſubſkripziju par ſewiſchki paſeminatu maſku un luhdſ wiſus Latweeſchu literaturas zee itajus, bibliotekas, bet it ihpaſchi grahmatu tirgotajus ſcho apſtahkli jo tſchakli iſleetot. Glihti eeſeets eksemplars, apm. 40 dr. lokſnes beeſs un paleelâ formatâ, makſâ tagad ſubſkribejot tikai 1 rbl. 50 kap., bet wehlak ap 3 rbl. Ari ſludinajumus uſnems katalogâ un tee makſàs par weſelu lapas puſi 20 rbl., par 1/2 lap. puſi 10 rbl. — 1/4 lap. puſi 5 rbl.

Eewehrojot to, ka ſchahds Latweeſchu literaturas rahditajs ne maſak wehrtigs un nepeezeeſchams, kà „Latw. Konwerſazijas wahrdniza" un ziti tamlihdſigi iſdewumi, „Latweeſchu Grahmatu tirgotaju un iſdeweju beedriba" zerê uſ jo tſchaklu peepalihdſibu un pabalſtu ari no ſabeedribas puſes. Walde.

No ahrſemèm.

„Zepelins III." Berlinê.

Pehz uſtrauzoſchu ſtarpgadijumu pilna brauzeena grafa Zepelina treſchais gaiſa kugis, wahrdâ „Zepelins III.", ſwehtdeen, 16. augustâ, pulkſten 1 un 30 min. tatſchu laimigi nonahzis Berlinê, kur tas no paſcha keiſara Wilhelma, keiſareenes un wiſas keiſar ſkàs gimenes, augſtajeem waldibas wihreem, kara wadoneem un neſkaitamas kauſchu druhſmas apſweizinats.

Par paſchu ſcho eewehrojamo gaiſa brauzeenu, kurſch kà pirmais tahds eeſihmejams zilwezes attihſtibas wehſturê, telegrafs ſneedſ ſchahdas tuwakas ſinas:

14. augustâ pulkſt. 1/25 rihtâ „Zepelins III." pazehlas gaiſâ Fridrichshafenâ, lai dotos garajâ zelâ lihdſ Berlinei. Lija ſtiprs leetus, tà ka brauzeens bij jaatleek lihdſ leetus daudſmaſ mitejas. Grafs Zepelins pats nebija klaht pee kuga aiſbrauſchanas. Ari agraki nodomatee lihdſbrauzeji, direktors Kolſmans un wirsinſcheneers Kobers leetus dehļ nebrauza lihdſ. Wini atſinuſchi par labaku doties uſ Berlini pa dſelſzeku. Stutgartê wini eeraduſchees peektdeenas rihtâ un tikuſchi no eedſihwotajeem juhſmigi apſweikti. Nirnburgas tuwumâ gaiſa kugis nolaidas ſemê, iſlaboja kahdu ſabojajuſchos zilindri un tad ſeſtdeenas rihtâ pulkſt. 2 un 15 min. pazehlas atkal gaiſâ. Ap pulkſt. 7 gaiſa kugis laidas pahr Baireitu (Bayreuth). Zelâ ſtarp Grimizſchan un Altenburgu ap pulkſt. 4 pehzpuſdeenâ kugis paſaudeja kahdu ſkruhwi, tomehr brauzeens turpinajas, kaut ari daudſ lehnakâ gaitâ. Pulkſten 6 un 25 minutês pehzpuſdeenâ kugis laimigi nolaidàs ſemê Biterfeldâ. Tad grafs Zepelins telegrafejis keiſaram, ka winſch ar ſawu gaiſa kugi ſtipras wehtras dehļ ſeſtdeen Berlinê newareſchot eeraſtees. Berlinê gatawojas uſ leeliſku grafa Zepelina ſanemſchanu. Awiſes apſweiza Zepelinu garôs rakſtôs.

Berlinê, 29. (16.) aug. Grafs Zepelins telegrafê keiſaram Wilhelmam, ka gaiſa kugis „Zepelins III." pazelſchotees gaiſâ Biterfeldâ ſwehtdeenas rihtâ un pee laba laika plkſt 12. un 30 min. jau eeradiſchotees Berlinê.

Biterfeldâ, 29. (16.) aug. „Zepelins III." pazehlas gaiſâ plkſt. 7 un 30 min. rihtâ un aiſbrauza uſ Berlini.

Berlinê, 29. (16.) augustâ. Taiſni pulkſten 1 un 30 m. deenâ „Zepelins III." parahdijas wirs „Tempelhofes" laukuma. Apſweikdams keiſaru, gaiſa kugis wairak reiſes nolaidas lihdſ ſemei un tad pazehlas gaiſâ. Baſnizu ſwaneem ſkanot un pawadits no ſimteem tuhkſtoſchu leelâ kauſchu bara juhſmigeem ſauzeeneem gaiſa kugis dewas uſ Kreizburgu, pehz tam ar leelu rinki atgreeſas atpakaļ pee keiſara telts un iſdariſa daſchadus manewrus. Pulkſten 1 un 50 min. „Zepelins III." laimigi nolaidas ſemê uſ Tegelas ſchaujamâ laukuma.

Nemeeriba Greeku kara ſpehkâ.

No Atenàm nahk ſinas, kuras leezina, ka kara ſpehks Greekijâ taiſàs ſpehlet tahdu paſchu lomu, kà tas patlaban notika un noteek Turzijâ; ari Greeku kara wirsneeki grib buht politikas noteizeji. Kahdi 1000 ſauſſemes un juhras wirsneeki eeſneeguſchu karalam un waldibai „ultimatumu", kurâ praſa, lai tuhlin eeſauz tautas weetneekus, un iſpraſa kreditus armijas wajadſibam rehz tagadejo apſtahkku praſibam, un lai lehniſchkigee printſchi nekalpotu aktiwâ armijâ. Ja tautas weetneeki leegtu kreditu, tad Rolli miniſtrijai tuhlin jaatkahpjàs. Ari daudſas ſabeedribas iſteikuſchas peekriſchanu ofizeeru praſibam. Waldibas aprindàs par ſchahdu ofizeeru rihkoſchanos walda leels uſtraukums un Atenàs pawairo polizijas un ſchandarmu apſardſibu. Iſpauduſchàs ari baumas par lehnina Georga nodomu, atkahptees no trona. — Tahlak ſino, ka miniſtru preſidents Rallis eeſneedſis ſawu atkahpſchanos. Jauna kabineta ſaſtahdiſchana eſot uſtizeta Michalisam. Kahda ofizeeru grupa ar apakſchofizeereem un apakſchkareiwjeem iſgahjuſe lehgerî ahrpus pilſehtas. — Par tahlakeem notikumeem telegrafs ſneedſ ſchahdas ſinas:

Atenàs, 29. (16.) augustâ. Rolli miniſtrija atkahpuſès, jo negribeja peekriſt ofizeeru uſſtahditeem noteikumeem. Jaunâ kabineta ſaſtahws ſchahds: Mauro Michalis — miniſtru preſidents, ahrleetu un pagaidam kara miniſtrs, Trianta Filakoſs — finantſchu, Damianoſs — juhrleetu, Paragikjat-Saimiſs — tautas apgaiſmoſchanas miniſtrs.

Apſtahkli Perſijâ.

Pa Tabriſas zeku atkal atjaunota karawanu ſatikſme, pateizotees Krewu konſuka ſperteem ſaleem. No Ardebilas eera-

zeku gribot buhwet, lai waretu weizinat kolonisaziju taks apgabalôs, uf kureem lihdſ ſchim apmetuſchees uſ dſihwi koti maſ lauſchu, tapehz ka ſchee apgabali atrodas tahku no dſelſszeleem. Dſelſszeka eerihkoſchana paweizinaſchot ari kirgiſu pahreeſchanu uſ ſemkopibu.

Kreewijas galwenà kara oſta.

Lihdſ ſchim par Kreewijas galweno kara oſtu wiſpahri ſkaitija Melnà juhrà Sewaſtopoli un Baltijas juhrà Kronſchtati. Pehdejà gadu deſmità par tahdu bij nolemts pahrwehrſt Leepaju, kadehl tur ari iſbuhweja jaunu leeliſku oſtu ar wiſadeem wajadſigeem peederumeem, kas iſmakſaja deſmiteem un atkal deſmiteem miljonu rubku. Bet tagad, kà ſinams, Leepaja tika atkal atſihta par nederigu un winas galigà iſbuhwe atmeſta. Tagad nu Pariſes awiſei „Temps“ ſino no Peterburgas, ka turpmak par Kreewijas galweno kara oſtu eſot nodomats pahrwehrſt — Reweli. Rewele, kà kara oſta, brangi aiſſargaſchot eeeju Somijas juhras lihzî un tà tad ari Peterburgu, bet pate wina tilſchot apſargata no weſelas rindas ſauſſemes zeetokſchneem, kà no Wilnas, Kaunas, Grodnas, Breſt-Litowſkas, Kowelas, Rownas un Dinaburgas, tà ka pa ſauſſemi winai ne no weenas puſes nebuhſchot eſpehjams peekluht un wina oſtas baſeinôs ſabraukſchee kara kugi atradiſchotees pilnigà droſchibà. Wiſi minetee zeetokſchni tagad pahrlaboti un noſtahditi kara gatawibà.

Igaunu ſahtibas beedribas 1904.—1905. gadôs.

Igaunu ſahtibneeku kongreſà 1. un 2. auguſtà ſtarp zitàm leetam par ſahtneezibam tika preekſchà neſtas ſekoſchas ſinas: 1904. g. eenehmumi no Igaunu ſahtibu beedribam iſtaiſa kopſumu ap 44,000 r., iſdewumi — 30 000 r. 1905. g. ſchee ſkaitli eet gandrihſ uſ puſi atpakal; 1906. g. eenehmumi tikai ap 11,000 r., turpretim iſdewumi 20,000 r. Pehz tam beedribu darbiba nehmuſi atkal labaku wirſeenu, tà ka 1908. g. wiſu eenehmumu kopſuma bija ap 56,000 r. un iſdewumu — 57,000 r. Wiſu beedribu mantas ſtahwoklis aprehkinats apmehram uſ 99,500 r., bet parahdu uſ 37,000 r. No krona degwihna monopola erweſchanas laika Igaunijà iſdots par degwihnu 16 milj. r. un kopà ar Widſemes ſeemeka daku — 55 milj. r. Schôs ſkaitkôs daſchado ſortu likeeri un ſmalki ſchnabi nemaſ naw lihdſkaititi. Beſ tam no kongreſà preekſchà zelteem preekſchneſumeem pelna eewehribu Igaunu ſeeweeſchu proteſts pret Igaunu ſtudejoſcheem, kuri leelako daku laika pawadot pee alus kauſeem . . . Wiſi kongreſa balibneeki peekituſchi minetam proteſtam. Awiſe „Mei Kod“ peeſihmè, ka no Igaunu ſtudejoſcheem jaunekleem eſot gatawi 20—30% eeſtahtees ſahtibneekôs un ka zaur to ari tahda wehleſchanas buhs wisdrihſak panahkama pee widejo ſkolu audſekneem.

No augſchejeem ſkaitkeem redſams, ka Igaunu ſahtibas beedribas ſahtibas leetas labà darbojas ar leelu leeleem panahkumeem un koti ideali nodomajuſchas tahdu darbu weizinat nahkotnê, turpretim muhſu ſahtibas beedribas, kà „R. A.“ it pareiſi peeſihmè, lihdſ ſchim naw nekahdu darbibu parahdijuſchas, iſnemot „ſarkanàs politikas jeb politiſkàs koleras“ iſplatiſchanu un tàs ſtingru un paſtahwigu peekopſchunu.

Warmahzibas pret ſeeweetem un behrneem,

kahdas jaunakôs laikôs arweenu beeſchaki ſahkuſchees atgaditees, pamudinajuſchas waldibas aprindas, kertees pee likumprojekta par ſoda paaſinaſchanu par tahdeem noſeegumeem. Weetejàm eeſtahdem uſdots, ſawahkt un eekſchleetu miniſtrijai eeſuhtit ſtatiſtiſkas ſinas par tahdeem gadijumeem.

Preekſch mineteem negehkeem noderigakais ſods laikam buhs meeſas ſods. Kà ſinams, pehdejais pa dakai teek leetots preekſch warmahzibas darbu paſtrahdatajeem Danijà un Anglijà. Meeſas ſoda eeweſchana ſewiſchki preekſch noſeegumeem, kuri parahda ſewiſchku neſchehlibu, kà peemehram mozîſchanas darbi, arweenu wairak iſrahdas par wajadſigu.

Bijuſchais polizijas departamenta direktors A. Lopuchins, kurſch, kà ſinams, par Aſefa nodoſchanu ſozialrewoluzionareem tika noteeſats uſ ſoda darbeem un tad uſ nometinaſchanu Sibirijà, 15. auguſtà teek noſuhtits uſ ſawu ſoda weetu Jeniſeiſkas gubernà. Ar juſtizminiſtra atkauju winſch tiks noſuhtits turp 2. klaſes wagonà, pawadits no weena ſchandarmu wirſneeka un ſtraſchnikeem. Iſdewumi aprehkinati uſ 760 r. Sawads gadijums ir, ka tagadejais Jeniſeiſkas gubernators Bologowſkojs (bijuſchais Widſemes wizegubernators), ſawà laikà bijis Lopuchina palihgs, kad pehdejais atrudàs polizijas departamenta direktora amatà. Tai paſchà wagonà kopà ar Lopuchinu uſ Jeniſeiſku brauks wina laulata draudſene un ſchis brahlis knaſs Urufows.

Atkahrtota tautas apgaiſmoſchanas miniſtrijas pawehle.

Mahzibas apgabalu kuratoreem atkahrtoti peenahkuſe tautas apgaiſmoſchanas miniſtrijas pawehle gahdat, ka priwatàs mahzibas eeſtahdês neuſnem wezakus ſkolneekus, nekà likumôs noteikts par katru klaſi. Scho mahzibas eeſtahſchu turetajeem tapehz peeſuhtits atgahdinajums un peebraudets, ka ſlehgs tàs mahzibas eeſtahdes, kurâs peenahls ſcho pawehli pahrkahptu.

Baltijas domenu waldes preekſchneeks, kambarkungs Kulomſins eeſahzis ſawus brauzeenus pa Kurſemi, kur apſkata doſchabus ſewes gabalus un krona muiſchas. 15. auguſtà Behrſmuiſchà winſch ſtarp zitu apſkatija Kijewas politechniſkà inſtituta ſemkopibas maſchinu un darba rihku iſmehginaſchanas ſtazijas ekſpertu darbibu pee ſcho rihku iſmehginaſchanas uſ laukeem. Daſchas deenas preekſch tam Kulomſins apſkatija ari Rigas politechniſkà inſtituta fermu Petermuiſchà (pee Olaines).

Peterburga. Pilſehtas preekſchneeks ſodijis ar 300 rubkeem ſchurnala „Jedinſtwo“ redaktoru Kubiſchkinu par eewadraſtu ſchurnala 3. numurà, kà „B. Wed.“ ſino.

— Kahdam no tautas apgaiſmoſchanas miniſtrijas pabomes lozekleem, kà galwas pilſehtas awiſes ſino, uſdots iſdarit rewiſiju Peterburgas, Maſkawas un zitu pilſehtu widus ſkolàs.

Peterburga. Meſchonis kà mahjſkolotajs. Preekſch kahda laika, kà galwas pilſehtas awiſes ſino, kahda godpilſona J. G. kundſe uſ awiſchu ſludinajuma peenehmuſi par mahjſkolotaju preekſch ſawas 9 gadus wezàs meitinas weetejàs uniwerſitates ſtudentu W—s. Drihſ pehz mahzibu ſahkſchanàs pee jaunà ſkolotaja un maſàs meitenes manita nelaba pahrmaina; ſem azim parahdijas ſili rinki, behrns palika bailigs un redſamà weetà wahjaks. Ilgi mahte welti nopuhlejàs iſſinat ſchìs parahdibas zehlonus. Kahdu deenu nejauſchi wina eegahja ſkolas iſtabà un par iſbrihniſchanos eeraudſija, ka winas meitina ſehſch mahjſkolotajam uſ klehpja, kamehr pats ſkolotajs bij uſkrihtoſchi uſbudinats. Leelakà apjukumà winſch mehginaja atwainotees un paſkaidroja, ka meitene mahzotees labak, ja winſch to nemot uſ klehpja. Saprotams, mahte ar ſchahdu iſſkaidrojumu newareja apmeerinatees, wina iſpraſchnaja ſawu meitinu un ta mahtei atſinàs leetas pateeſos apſtahkus. Ari beeneſtneeki wareja aiſrahdit uſ maſàs uſkrihtoſchu iſlutinaſchanu ar ſaldumeem no ſkolotaja puſes, kà ari uſkrihtoſchu mihlinaſchanos. Kad mahte iſſinaja ſchaufmigo pateeſibu, wina greeſàs pee ahrſta, kurſch pehz iſmekleſchanas mahti apmeerinaja un apgalwoja, ka maſàs weſeliba palzekami uſ wiſu laiku naw apdraudeta. G. kdſe par mahjſkolotaja meſchonigo rihzibu paſi noja prokuroram, kurſch tuhlin to lika apzeetinat. Te nu iſrahdijàs, ka tas nemaſ naw ſtudents. W—s tapehz ſaukts pee atbildibas par diweem noſeegumeem: par tikumibas noſeedſibu un perſonibas wiltoſchanu.

— Atwehlets uſnemt Jaroſlawas, Simbirſkas un Niſchnij-Nowgorodas kadetu korpuſôs ari tirgonu un goda pilſonu behrnus.

No Reweles aprinka. Behrna ſlepkawiba. Swehtdeen, 9. auguſtà netahli no Baronowſkas ſtazijas uſ weetejeem pareiſtizigo kapeem, ap pulkſten 11 deenà, kad kapſehtas farga tur wairs nebija, peebrauza kahds nepaſihſtams wihreetis ar maſu ſahrzinu un ſahka rakt kapu. Kapſehtas farga ſeewa, brihnedamàs par ſcho zilweku, kurſch nelaikà grib wironi aprakt, — jo taiſni tajà brihdî baſnizà tika ſwineta liturgija — ſahka to wiſadi iſtaujat, bet atbildes nedabujuſi, wina nemanot peegahja pee ſahrka , atwehra to un eeraudſija behrna lihkiti beſ galwas. Sweſchineeks kapu iſrazis, eelaida ſahrzinu un apbehra ar ſmiltim. Draudſes mahzitajs dabujis par to ſinat no kapſehtas farga, ſinoja weetejam aprinka preekſchneeka jaunakam palihgam par wiſu notikuſcho. Iſrokot ſahrzinu, atklahjas ſchahds ſchaufmigs ſkats: behrnam galwa nogreeſta aiſ muguras, wiſas ceekſchas ahrà iſnahkuſchas . . . tas leezina, ka pee behrna iſdarita ſlepkawiba. Domà, ka ſweſchineeks atbrauzis no Koſtiferas, apmehram 14 werſtis tahlu.

„Риж. Вѣст.“

Dwinſka. „Birſch. Weg.“ raſta ka Broſchtſchi ſahdſchas tuwumà weenà oſolà pakahruſchees trihs ſemneeki. — Biſkaps Serafims uſdewis preeſtereem paſkaidrot ſemneekeem, ka wini nenogrehkoſees ne Deewa, ne zilweka preekſchà, ja iſleetos ſwehtdeenas un ſwehtku deenas labà laika behk, pkawu un lauku nokopſchanai.

Raſana. Nakti pa Neſchinas pulka manewru laiku noſchauts apakſchofizeeris. Bolchowſkas un Saraiſkas pulku manewrôs eewainoti diwi ſaldati. — Petelinas zeemà noſchauts uradniks.

Nowotſcherkaſka. Kriwjanſkas zeemà 4 laupitaji eebruka pagaſta wezakà mahjà un ſweeda wairakas bumbas. Nahwigi eewainoti pagaſta wezakais, wina ſeewa un 2 behrni. Nolaupits 3000 rbl. Diwi laupitaji areſteti.

Wologda. Uſtjas zeemà 7 laupitaji eebruka Nikulitſchewa kantorî. Kantora eerehdni ſchahwa un nogalinaja weenu laupitaju. Diwi laupitaji eebehga meſchà. Pahrejos eelenza uſ ſalas, no kureenes tee ilgi ſchahwa uſ guhſtitajeem, bet, beidſot, tomehr tos apzeetinaja. Nolaupiti 800 rbl.

Kijewa. Uniwerſitatei truhkſt ſtudentu! Nobeigta ir Inhgumu peenemſchana Kijewas Uniwerſitatê. Uſ 1300 wakantàm weetam peeteikuſchees 702 kriſtigee un 200 ſchihdu. No pehdejeem peenemts tikai 80, tà tad 500 weetas paleek wakantas. Wiswairak peeteizas tirdſneezibas inſtitutà. Intereſanti ir atſihmet, ka luhgumraſtus eeſneeguſchas wiswairak tahdas perſonas, kam ir gimnaſiju un realſkolu gatawibas apleezibas. Maſak luhgumraſtu eeſneedſ tirdſneezibas ſkolas beiguſchee un ihpaſchi maſ peeteizas ſeeweetes.

— 15 gadus wezs ſlepkawa. Salewſkas zeemà 15 gadus wezs ſehns ar ſchahweeneem nonahwejis 2 gadus wezu behrnu, pee kam eewainojis wehl 2 behrnus. Schaubams ſehns kleedſis: „Tee neeki; winus wajag nonahwet“.

— Apzeetinaſchana. Pehz iſkratiſchanas apzeetinats Kijewas uniwerſitates priwatdozents Ruſkis.

No Niſchnij-Nowgorodas. Sozialdemokratu apzeetinaſchana. 11. aug. ſche notikuſchas apzeetinaſchanas un kratiſchanas pee ſozialdemokrateem. Atraſts daudſ materiala, kas bij nolemts preekſch proklamaziju drukaſchanas.

No Wladikaukaſas. Gows aiſlaidàs. Kahdà Staroſchtſcherbinowkas apkahrtnes tirgû notizis ſekoſchs gadijums. Kahda kaſaka ſeewa atweduſi uſ tirgu pahrdot gowi, par kuru dabujuſi tſchetrus deſmit rubuku papira naudas gabalus. Ar preezigeem ſmaideem wezenite ſokoju uſ mahjam naudu eeſehjuſi kabatas drahninà. Pat tirga widû, nedſ ari pee bodem wina neapſtahjuſès, baididamàs, ka tai ar naudu nenoteek kahda nelaime. Bet zeklà wina ſaſtapas ar kahdu gaiſa balonu (puhſliſchu) pahrdeweju un tas winai luhgdamees mahzees wirſû, lai nopehrk preekſch behrneem kahdu no teem. Seewina neko launu neparedſedama, domà — 10 kap. puhſlits, tà tatſchu neeka nauda. Kad tirgotajs puhſliti atſehjis, paſneedſa ſeewinai, kurai lakatinſch ar naudu bija rokàs, wina neſinaja, kur to paſlehpt, un tad peepeſchi eedomajuſees, peeſehja puhſliti pee kabatas lakatina un pati neweikli ar rokam rihkodamas palaida to walà . . . puhſlitis ar wiſu lakatinu un naudu pazehlàs gaiſà. Seewina ſaſita plaukſkas, ſahka ſkreet un kleegt: „Gows aiſlaidàs, gows aiſlaidàs!“ bet wiſs bija welti. Puhſlitis ahtri pazehlas gaiſà un no wehjina dſihts drihſ ween noſuda iſ ſeewinas azim.

„Терекъ“

Widſeme.

Daugawà koleras baziki.

Ar uhdeni, kas nemts lejpus Witebſkas pilſehtas, iſdarijuſi tureenes gubernas ſanitates laboratorija ſinatniſku iſmekleſchanu, pee kam iſrahdijees, ka uhdenî atrodas koleras baziki. Tà tad gluſchi maldigas ir domas, it kà Daugawas uhdens buhtu nebroſchs tikai Rigas tuwumà, bet zitur uſ augſchpuſi buhtu no koleras bazikeem tihrs, jo koleras baziki eekluhſt Daugawà newis pee Rigas, bet jau pee Witebſkas un warbuht wehl augſtak. Tadehl wiſeem, kas gar Daugawu dſihwo — tiklab pilſehtà, kà ari uſ laukeem — jabuht koti uſmanigeem un jaſargajas no Daugawas uhdena leetoſchanas. — Zik leelà mehrà koleras ſehrga iſplatijuſès Witebſkà, redſams no tam, ka tur 24 ſtundu laikà ween — no 8. uſ 9. auguſtu — ſaſirguſchi ar koleru 19 eedſihwotaji, no kureem 6 tuhlin nomiruſchi.

Riga. Rigas Latweeſchu teatris (Puſchkina bulwarî) atwehra ſeſtdeen un ſwehtdeen, 15. un 16. aug., ſawu ſchagada darbibu. — Pirmminetà deenà uſweda O. Ludwiga braſcho, kreetno „Dſimiſmeſchkungu“, kurà tituka lomu Aleſanders Michelſons attehloja paraſtajà meiſtaribà. — Swehtdeen, kà otrà reiſê uſ ſchìs ſkatuwes, iſrahdija L. Fuldas dramatiſko paſaku „Talifmans“. Galweno lomu, kehninu Oſtalfu, tehloja pats direktors P. Oſolinſch ar leelu iſweizibu un ſapratibu. Ari zitas lomas atradàs kreetnàs rokàs un tika jo teizami iſpildìtas. Ar ſewiſchku atſinibu minami Schilewiza un Akmentina jkundſchu, kà ari Tameſara un Weiza kungu tehlojumi, tà ka wiſa iſrahde atſtahja uſ klauſitaju publiku wiſtihkamako eeſpaidu. — Schehl tikai, ka abas kreetnàs iſrahdes bij beeſgan mehreni apmekletas, pee kam waina gan buhs wiswairs leekama uſ wehlo reti jauko waſaras laiku, kurſch pilſehtneekus itin kà wilinat wikina ahrà, brihwajà dabà.

—r—.

No Druſteem. Mihklaina nahwe. 1906. gada waſarà peepeſchi beſ wehſts paſuda weetejo Aukukalna Leeperu mahju ihpaſchneeks Brigaders. Pehdejo reiſi winſch redſets eeejam Druſtu muiſchas leelajà meſchà, kamdehl toreiſ tika ſarihkota leela mekleſchana pehz paſuduſchà. Wiſa ſchahda mekleſchana palika tomehr beſ ſekmem un par Brigadera likteni nekas lihdſ ſchim nebija ſinams. Tagad minetà meſchà atraſti zilweka kauli kuri pehz daſcham ſihmem (ſobeem u. z.) uſſihmeti par trihs gadus atpakal paſuduſchà Brigadera atleekam. Nelaimigà peederigee gribejuſchi atraſtos kaulus paturet pee ſewis mahjàs „par peemiņu“, bet polizija to neatkahwuſi un tee bijuſchi jaapglabà. Atgadijums ar Brigaderi un ar tagad atraſtajeem kauleem ir koti mihklains un neſprotams.

No Dikleem. Pehz behdigi ſlawenà Dſchuhkſtes ſkolotaja Fr. Hunchena nedarbu gaiſmà zelſchanas laikraſtôs parahdijàs wairaki ſinojumi, ka winſch naw weenigais, kurſch peekopis ſkolneetſchu iſwaroſchanu, bet ka winam ir ari „kolegi“. Tagad „Dſihwe“ ſino atkal par kahda ſkolotaja „warona darbeem“ Dikloôs: „Daſchi ſchejeenes ſkolotaju kgi mozas ar ſawadu ligu. Kahds ſkolotajs G. ſahzis apzelt ſawas ſkolneezes. Par mineto kgu jau agrak bij dſirdamas ſchahdas tahdas baumas, bet tagad nahkuſchas gaiſmà par winu ſtipras leetas. Jau ſen agrak winſch mihlejis eeſaukt pee ſewis daſchas leelakas ſkolneezes un daſchadi ar winàm kirzinajees, lihdſ beidſot ſanehmis klehpî un wilzis gukamà iſtabà. Tur tas kahdai D. pat praſijis, waj winai menſtruazijas ari eſot un notikuſchas pat tahdas leetas, ko ſpalwa leedſas aprakſtit. Kad nu minetais kgs dabujis ſinat, ka meitenes ſcho noſlehpumu iſpkahpajuſchas, winſch palizis koti pikts. Daſchadi ſaukajis un beeſchi atſtahjis ſkolà, kaut gan winas atbildejuſchas labak par zitàm. Beidſot kahdas meitenes D. un B. ſchehlojuſchàs par to wezakeem. Uſ wezaku jautajumeem, kambehl winſch tà darijis, minetais kgs draudejis ſuhdſet par goda laupiſchanu. Lai gan par leetas apkluſinaſchanu teek ſtipri ween gahdats, tomehr ſchoreiſ wairs tas naw apſlehpjams, jo ſakts leezina pahrak gaiſchi par ſcha kga rihzibu. Zik dſirdams, meitenes wezaki nems to leetu nopeetni. Beſ tam wehl japeemin, ka minetais kgs ir ſtipri religioſs un breeſmigi noſoda katru beſdeewibu.“

Kurſeme.

No Augſchkurſemes.

Kà ſodiba neſin par ko bija ſemkopjeem uſkrauta ilgi nerimſtoſchàs leetus gahſes. Domaja laukſaimneeki, darba beweji, domaja kalpi, darba daritaji: beeſin', beeſin' kas buhs, kas nebuhs, — lihſt deenu no deenas. Darba daudſ, tee paſchi neſchkiras. Pawaſark no ilgà ſauſuma druwas un pkawas jau rahdija behdigu iſredſi nahkotnê. Lihdſ Jahneem ſahle nemaſ pkawàs neſteepas garumà no leelà ſauſuma. Tas pats bija ari ar druwam. Ahbolinſch rets, maſinſch; daſcheem ſaimneekeem un muiſchu laukôs tas wehl kurmehr bija aubſis; protams, tikai ſemakôs laukôs, kur ſlapjums ilgak turejas, bet uſ daſcheem ahbolina laukeem bija teeſcham behdigi noſkatitees. Iſgahjis ſaimneeks agri no rihta, kad ſaule jau bahrſtija ſawu ſeltu par Latwijas birſem, lejam un kalneem, ſtatijas no weenas debeſu puſes uſ otru, waj neredſès kur kahdu peleku mahkoniti pazekamees, bet welti; un ſmagi nopuhtees, ar faſtrahdato roku noglaudija grumbaino peeri, kà gribedams wiſas ſchìs grumbas nolihdſinat, gahja ſmageem, neweikleem ſoleem ſaweem, pehz welgnuma iſſlahpuſcheem laukeem apkahrt. Tur grima ſauſajàs ſmiltìs wina kah-

jas, turgrima wina domas. Bet eedegas schi pascha semneeka sirdî zeribas dsirkstelite un winsch sina, ka ir wehl weens glahbejs, kas nekaus winam postâ aiseet, ja tas tam glahbejam paliks ustizigs. „Luhdsi Deewu un strahdâ, tad wisas leetas labi isdosees," ta ir semneeka dewise un tai jabuht katra weena zilweka dewisei, tad buhs wiss labi. — Tad peenahza seena laiks. Sahka ari leetus liht, un semneeki, zeredami, ka leetus drihs pahrees, sahka plaut seenu nost, gan jau tad nowahks. Bet leetus nerima un daudseem tas pats knapi isauguschais seens aisgahja bojâ, salija un sapuwa. Labi darija tee, kas nesteidsâs ar nopkauschanu. Wehl tagad daschi strahdâ ap seenu, lai gan sahle ir jau deesgan nowezojusees, tomehr labaka, nekâ kad ta nopkauta mirkst ilgi leetû. Ari ahbolinsch dascheem ilgi guleja us lauka, palika melns, nobira seedi, nobira lapas, tâ ka beigâs palika tikai kazenischi ween. Un tagad darbi ir tâ safpreeduschees, ka newar sinat, pee kura kertees. Rudsi japlauj, dascheem pa dakai jau nopkauti, ari rudsu sehschanas laiks klaht. Ziteem gadeem augustâ jau gandrihs wiseem bija rudsi iskulti, bija maise, bija sehtla, bet tagad wehl us lauka un daudz ir tahdu laukfaimneeku, kurrem sehtlas no weza krahjuma nemas naw, tagad ari ar rudsu sehschanu nowehlinojees. Ja wehl gabas rudenis gorsch un silts, ta nekas, tee war eesêt, bet ja drihs usnohk aukstums tad ir behdigi. Par rudsu raschu neko newar schehlotees, ta buhs apmeerinoscha; tapat ari wasaraju lauki ir deesgan kupli un ari pehdejais dascheem jau ir nogatawojees, ka japlauj tik nost. Lini wispahrigi te teek mas sehti, isnemot daschus faimneekus, kuri issehj gan trihs, tschetras, pat peezas muzas sehklu. Linu lauki isskatas daschadi, daschâ apwidû labaki, daschâ sliktaki un daschi ir jau raujami nost, daschi wehl tikai seedôs. Kas sakams par augku koku dahrseem, tad kur jau nu tahdi ir, pareisi kopti un pareisi stahditi, ari augki schogad buhs widejî. Wispahrigi augkkopiba te Augschkursemê wehl koti mas ir attihstijusees. Ja, rudens nahk ar joni wirsû, nahk tumschâs, garâs naktis, kurâs laukfaimneekeem jabuht modrigeem, jo apkahrtklejotaju te ir daudz, it ihpaschi Tschiganu. Kurzemneeks.

No Leepajas. Nelaimes gadijums us juhras. 13. augusta rihtu pulkst. 7 Wentspils sehgelkugis „Elsa", kapt. Amatneeks, zelâ no Sakas us Leepaju starp widus un seemeła wahrteem, kahdu pusweršti no wiknu lauseja, usskrehja Leepajas swejneeka Schilinska laiwai, kursch „kreizeja" mahjâs no juhras. Sch. laiwas sehgele lihdz ar mastu aisskrhâs ais sehgelkuga kliwerboma; tâ ka kugis pee deesgan stipra wehja skrehja ahtri, tad laiwu, kurâ atradâs swejneeki J. Kleewe, Jahnis Schilinskis un Kiwuls apgahsa. Minetee swejneeki wisi paskuwa sem kuga, isglahbâs Kiwulis ar Schilinski, noslihka Pehrkones pagasta lozekliis Jahnis Kleewe, 21 gadu wezs. Wina lihki atrada swejneeks Pupainis satinuschôs tihklôs. Izwelkot no juhras, winsch bijis wehl dsihws, bet atdsihwinaschanas mehginajumi bes sekmem. Sch. laiwa nogrimuse, daschus tihklus pahrweda swejneeki, bet leelâ daka truhkst.

— Leepajas kara ostâ sagaida Wina Keisariska Augstibu Leiknasu Michailu Aleksandrowitschu, kursch te eegreesisees, braukdams no Stokholmas.

No Jelgawas.

Skolu cesahkuma atlikschana. Kursemes gubernatora luhgumu, skolu sahkumu atlikt lihdz 1. septembrim, apgaismoschanas ministrija, kâ sinams, atraidija. Tagad sino, ka Rigas mahzibas apgabala walde no apgaismoschanas ministra palihga Ukanowa dabujuse telegramu, ar kuru Jelgawâ, Jaun-Jelgawâ, Jehkabmeestâ un Grhwâ Semgalê skolu sahkumu atkauts atlikt lihdz 1. septembrim. Rigas mahzibas apgabala walde par scho pahrgrosijumu pa telegrafu pasinojusi atteezigeem skolu preekschneekeem minetâs pilsehtâs. Tomehr schi pehdejâ brihdî notikuse atkauja gan buhs skolotajeem un skoleneem drusku par wehlu peenahkuse, jo leelakâ teesa no teem jau buhs eeradusês sawâs darba un skolas weetâs.

Nauda semê aprakta. Wehl atronas schinîs laikôs zilweki, kas nemahk sawus suhri gruhti pelnitos graschus paglabat kahdâ no schejeenes bankam, kur ta nes sinamus augkus un broscha tâ no sogkeem, kâ ari ugunsgrehka gadijumâ, — bet to labak paglabâ eeraktu semê, to rahda sekoschs notikums. Pagahjuschâ sestdeenâ strahdneeks R. bija saslimis ar koleras sihmem un nogatdabis koleras baraka. Tur tas luhdsa, lai pee wina atsauzot kahdu wina pasinu, kuram tas paskaidrojis, ka aprazis tanî un tanî weeta mahjas dahrsâ puku podâ paglabatu selta un sudraba naudu wairak simtus, turus buhtot schehl atstaht semes mahmukai, ja tas koleras baraka nomirtu. Drihsumâ tika isdarita rakschana un nauda ari pehz leelâm puhlem atrasta, — pawisam 315 r. Nauda tika nemta paglabaschanâ, kamehr naudas glabatajs pilnigi isweselojees. —e—

Sahdsibas. Pagahjuschâ nedelâ atwakinatâ generala M. peederigee, kas dsihwo Skrihwera eelâ № 34, sinoja polizijai, ka par to laiku no 13. julija lihdz 8. augustam, pa winu aiszekoschanas laiku winu dsihwokli kahds garnadsis ar pckaktaisitu atslehgu atmuhkejot issadsis sudraba leetas, wehrtibâ par apmehram 40 rubkeem. Kas teitan sahdsibu isdarijis, naw lihdz schim issinats; pehz sagka un sagtajam leetam dsen pehdas. — Schejeenes eemihtneeze J. S., kas dsihwo pee Grihwaas schosejos nama № 23, sinoja polizijâ, ka winai nakti no 8. uz 9. augustu no kahda nesinamâ garnadscha is pagalma nosagti dimritenu rati, wehrtibâ par 10 rubkeem. — Eemihtneeks G. S., kas dsihwo Swehtes eelâ № 25, sinoja polizijâ, ka winam pagahjuschâ nedelâ kahdu nakti uslausts baloschu buhris un issagti 8 baloschi, armehram 20 rubku wehrtibâ. Wehlak issinaja, ka sahdsibu isdarijis kahds pee Rehtina dambja dsihwojoschs sehns B., kam sagtee baloschi atnemti un leetai dots likumigs wirseens. — Eemihtneeks E. T. sinoja polizijâ, ka to pagahjuschâ mehnesî Kalnzeema pagastâ eewainojis un apsadsis kahds klejonis J. B., kas tika apzeetinats us schejeenes tirgus. Apwainoto nodewa I. eezirkna ismekleschanas teesnesim, kas pehz minetâ B. bija jau ilgaku laiku klauschinajis. — Pagahjuschâs zeturtdeenas nakti nama ihpaschneeks A., kas dsihwo Lapskalna eelâ № 37, sinoja polizijâ, ka tas nokehris sawâ kartupeku dahrsâ kahdu klejoni F., kas tam bija mehginajis sagt tur eestahditos kartupekus. Par scho sahdsibu tika usnemts protokols un leetai dots likumigs wirseens. — Par jau agrak sinoto L. weikalâ isdarito awischu sahdsibu, pee kam tika apwainots kahds awischu isnehsatajs G., meerteesnesis aisinis pehdejo par wainigu un to nosodijis ar 3 mehneschem zeetumâ. —.—

Basnizas sinas.

Deewkalposchana Jelgawas pilsehtas draudses Nikolaja basnizâ: Swehtdeen, 23. augustâ, pulksten 1/210 no rihta mahz. Reinhards. Usfaukti: Karl Hugo Windt ar Lihsi Dsihsla, Schanno Jezis ar Augusti Emiliju Urga. Miruschi: Ans Eduard Gothard Sprogis 3 m. w., Anna Sanderbek 40 g. w.

Deewkalposchana Sw. Annas basnizâ: Swehtdeen, 23. augustâ, pulkst. 10 no rihta sprad. mahz. Fr. Bernewitz un pulksten 4 pehz pusdeenas Oselneeku Zihsaru kapôs kapu swehtku deewkalposchana mahz. Fr. Bernewitz. Usfaukti: Peters Wank ar Kristini Olin. Kristiti: Johans Karlis Steinbergs. Dahwanu eenahkis: basnizas islaboschanai 2 r. 46 k.

Wisjaunakàs sinas.

Peterburgâ, 15. augustâ. Izdots Wisaugstakais reskripts us Wina Keisariskâs Augstibas Leelkunasa Nikolaja Nikolajewitscha wahrdu.

— 14. augustâ. 24 stundâs ar koleru saslima 23 un nomira 6 personas. Paleek slimnizâs 328 personas.

Kijewâ, 14. aug. No deenwidu apgabaleem nahk sinas par leelu karstumu un sausumu. Dahrsa augki nomihkstot.

Kertschâ, 14. augustâ. Juhrâ jau kopsch wairak deenam plosâs stipra wehtra.

Warschawâ, 14. augustâ. Apgaismoschanas ministrs atkahwis Warschawas uniwersitatê wisâs nodaldâs, isnemot matematisko, usnemt seminaristus, kuri beiguschi 6 waj 4 klasu kursu, pee kam dabujuschi Kreewu waloda, weenâ wezâ waloda un matematikâ 4 un weenâ jaunâ waloda peeteekoschu numuru.

Berlinê, 27. (14.) augustâ. Gaisa kugis „Zepelins III." nolaidâs Nirnbergâ semê, kur isdarija neleelus islabojumus un tad dewâs tahlak us Berlini.

Frederikshamnâ, 14. aug. Twaikonis „Johan Albert Wismar", kas gahja ar koku lahdinu no Rigas us Holandi, nakti saduhras ar trihemastu schoneri „Ernst Alfred" no Rigas, kas ar porzelana lahdinu gahja no Fowejas us Peterburgu. Schoners nogrima. No kuga personala isglahbas kapteins un 5 matroschi; noslihka 1 Kreewu tautibas matrosis. Twaikonis, kursch bij dabujis tikai neeewehrojamus bojajumus isglahbtos isweda malâ.

Stokholmâ, 28. (15.) aug. Ministru padome apspreeda jautajumu par starpneezibu starp darba dewejeem un strahdneekeem. Lehmums nekahds naw taisits. — Lauku darbi eet kahrtigi. Pastahw labs laiks. Radikalâ awise „Dagens Nyheter" asaizina beigt streiku.

Roterdamâ, 27. (14.) aug. Koleras baraka atrodas 5 koleras slimneeki un 4 ar aisdomigu slimibu saslimuschee. Sem usraudsibas atrodas 46 personas. Burgomistrs usaizina eedsihwotajus nedsert upes uhdeni.

Izdew. un redaktors: Latw. Dr. Beedr. tagadejais presidents **Th. Doebner.**

Redaktors: **R. Purinsch** (Purinu Klaws).

Drukats pee A. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Ja Juhsu mahga

slikti sagremo, kad Juhs slimojeet ar kataru, **drudsi**, hemoridеem, wehdera uspuhschanu, wemschanu, un Juhsu organisms issihzis, besspehzigs, un Juhs no tam saguruschi, sanihkuschi, **peeprasieet manu grahmatu „ОЗОНЪ", kà dabisku mahgas isweselotaju.** Es ilgi strahdaju pee scha jautajeena un peedahwaju sawas puhles zeetuscheem par **welti** dehl eepasihschanâs. Mana grahmata Jums isskaidros Juhsu zeeschanu wainu un peerahdis, kà no tahdam iswairitees. Winâ eeweetoti ar daudz jautajeeni

par lihdsekleem zihnâ pret koleru.

Pasinojeet man ar wakeju wehstuli sawu pareiso adresi un es wisdrihsakâ laikâ issuhtischu Jums grahmatu. **Dr. med. Antons Meijers** (Д-ръ мед. Антонъ Мейеръ), химич. лаборат. СПБ., Екатерининскій кан., д. 29-8 прот. Госуд. Банка.

Sludinajums.

Jelgawas pilsehtas walde dara wispahribai sinamu, ka dehl uhdens wadu tihrischanas **uhdens wadi** preeksch pilsehtas gruntsgabaleem buhs

slehgti swehtdeenâs 16. un 23. augustâ no pulksten 2 rihtâ lihdz pulksten 12 pusd.

Jelgawâ, 4. augustâ 1909. g. № 2055.

Wihreeschu un Seeweeschu

Tirdsneezibas skola

Jelgawâ

ar krona skolu teesibàm.

Usnemschanas ekfameni 17. un 18. augustâ, pehzekfameni **19 augustâ.** Mahzibu sahkums **20. augustâ.** — Peeteikschanâs katru deenu no pulksten 10—2 skolas kanzelejâ **Katolu eelâ № 44,** Laukfaimn. beedribas namâ, 4. stahwâ.

Inspektors **A. Breedis.**

Jaunawu

faimneezibas skolâ Jelgawâ.

Mahziba drehbju un weles schuhschanâ, kà ari wahrischanas kursheem sahksees **19. augustâ.** Jaunu skolneeschu peenemschanu eesahks ar **17. augustu** preekschpusdeenâs.

Pusdeenas ehdeenu aboneschanu eesahks ar **15. augustu,** us drehbju un weles schuhschanu pastellejumus peenems ar **17. augustu** sahkot.

Droschu plaujuu

no 270 lihdz 330 un wiarak pud. no defet. no wisas semes eeguhst ik gadus schahdâs muischâs: (Besarabijas gub.) **Zargrad.** Demjanowitscha kg. 1000 dz. **Tschepelenzi,** Baitinska kg. 2000 dz. **Nikureschti,** Schimanowitscha kg. 1500 dz. **Ginkouzi.** firsta Kantakusena 1000 dz. **Getmanowka,** (Podolijas gub.) Matusewitscha kg. 3500 dz. **Solotaja Balka** (Chersonas gub.) firsta Swjatopolk Mirski 8000 dz. un daudz zitâs, kur semi apstrahda pehz grahmatas „НОВАЯ СИСТЕМА ЗЕМЛЕДѢЛІЯ" (Jauna semkopibas sistema), no Iw. Owsinska. Zena 1 rbl. 80 kap. peesuht. 25 kap. (ari us pehzmaksu). Paisinatu broschuru issuhta isdalischanai grahmat. weikal. par welti (peesuhtisch. 20 brosch. 40 kap. 60 brosch. 65 kap.) 1 brosch. issuhta par 2 septin kap. mahrk. Adrese: глав. скл. Д. Калениченко. Москва, Козловскій пер. д. № 3 кв. № 51.

Noklihdis

pagahjuscho peektdeen leels, brunnu ihsu spalwu **putnu suns,** ar jaunu ahdas apkakli, klausas us wahrdu „Haras". Pret **5 rubli** pateizibas algas nododams baronam v. Rahden Meijumuischâ, telefons 417.

Skolas behrni

war dabut glihtu **gultas weetu** Esera eelâ № 30, dz. 6, pee Ulpe.

Naudas skapji,

uguns un sagku droschi, wisjaunakâs konstrukzijas, ar tehrauda brunàm, godalgoti ar wairakàm godalgàm, kà ari **dselss dahrsa galdi** un **krehsli** dabujami par mehrenam zenam naudas skapju fabrikâ **P. Ballod, Rigâ,** Klosteru eelâ № 17, pee Jehkaba basnizas. Telefons № 2938.

Jelgawas

Palihdsibas Beedr.

Swehtdeen **23. augustâ** s. g., pulksten 4 pehz pusd. Jelgaw. Latweeschu Beedribas telpâs (Willâ Medem):

ahrkahrt. pilna sapulze

Deenas kahrtiba:

1) Beedribas kahrtibas rulla resp. instrukzijas peenemschana dehl preekschâ stahdischanas waldibas apstiprinaschanai.
2) Patstahwiga Jelgawas Latweeschu Teatra projekta apspreeschana.

Peesihme: Ja 23. augustâ nesanahktu statutôs noteiktais beedru skaits, tad **otra pilna sapulze** notiks turpat **30. augustâ** s. g., kura buhs spreedumspehziga, neskatotees us sanahkuscho beedru skaitu. **Preekschneeziba.**

Kresols

ir wislabakais **desinfekzijas lihdsekliis pret koleras sehrgu,** pahrspehj karbolskahbi, kreolinu u. t. t., **aissargà eewehrojami un leetoschanâ lehts.** Eeteizams stallu, ateju un mehslu bedru desinfiszeschanai, dabonams

Mag. J. Hertela

apteek. pretschu pahrdotawa

Jelgawâ, Pasta eelâ № 13.

Elektriba kà dsihwiba.

Grahmata par welti.

Katram, kas wehlàs atdabut sawu pagahjuscho jaunibu, smuidrumu un energiju, mehs eteizam islasit muhsu grahmatu

„Электричество жизнь"

grahmata ir 96 lapas puses beesa, koti saprotami un populari farakstita. Schis grahmatas lasischana usjautrinàs un eepreezinàs wisus slimojoschus un tos, kas grib iswairitees no wineem draudoschàm slimibàm. Schi grahmata ne tik ween usrahdis pareisu zeku us iswesekoschanos no zeeschanàm un us laimigu nahkotni, bet ari isskaidros, kà ar neezigu elektribas dseedinaschanos daudz slimneeki iswairijuschees no sawàm zeeschanàm.

Schi grahmata „ЭЛЕКТРИЧЕСТВО - ЖИЗНЬ" tiks no mums issuhtita wiseem, kas peesuhtis mums sche klaht peilikto kuponu ar sawu saprotami usrakstitu adresi.

Kas naw apmeerinats ar sawu weselibas stahwokli, tam wisdrihsakâ laikâ wajag isleetot muhsu preekschlikumu.

Wisus, kas wehlàs personigi eepasihtees ar muhsu metodi, luhdsam apmeklet kantori

„Ювенаторъ", С.-Петербургъ Мойка 42, Отд. 8.

kur ahrsts ar preeku dos sihkus paskaidrojumus par muhsu metodi un spreeschot pehz slimibas karaktera — isleetos wajadsigo elektribas lihdsekli, it ihpaschi: trankpinisaziju, galwenisaziju jeb faradisaziju, spreeschot pehz elektro-terapijas likumeem, kuri usstahditi no eewehrojamakeem elektro-terapeuteem, kà no: Eilenburga, Erla, Lewandowska, Benedikta un ziteem. Kà jau sinams, schee eewehrojamee ahrsti eeteiz elektro-terapijas leetoschanu pee reimatisma, nerwoses, dsimuma nespehjibas, neuralgijas, widus sahpem, wispahrigas nespehjibas, galwas sahpèm, beesmeega, mahgas un sarnu saslimschanas un t. t.

Вырѣзать и послать по нашему адресу.

Билетъ на безплатное полученіе книги.

Прошу выслать мнѣ книгу: „ЭЛЕКТРИЧЕСТВО-ЖИЗНЬ".

Контора Ювенаторъ, С.-Петербургъ, Мойка 42. Отд. 8.

Подробный адресъ:.....

Имя, отчество и фамилія:.....

Peenem katru deenu no pulksten 10—1 un no 3—6, pa swehtdeenàm no 11—1.

Dsihwoju tagad
Leelajâ eelâ № 1,
Japhè kga namâ.
Peenemu sobu slimneekus, kà ari isgatawoju mahkfligus sobus katru deenu no plkst. 9—1 un no 3—6.
J. Aron.

Azu ahrsts
Dr. Roman v. Mende
Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 38.
Runas stundas darba deenâs no **9** lihdſ **10½** pr. puſd. un no **4** lihdſ **6** pehz puſd.

Tagad dſihwoju
Leelajâ eelâ № 17.
Dr. Ed. Londenbergs.
Pa waſaras laiku peenemu ſlimneekus tikai preekſchpuſdeenâ no pulkſt. 9—12, iſnemot ſwehtdeenas.

Homeopatiſks un ſeeweeſchu ahrſts, kirurgs
Dr. med. Th. Rolssen,
Rigâ, Leelâ Smilſchu eelâ № 29, 1 trepi. **Telefons 3173.**
Runas ſtundas: no pulkſt. 9½—12 pr. puſdeen. Maſturigeem: otrdeenâs un peektdeenâs.

Peenemu ahdas, dſimuma, puhſchla un **ſifilifa** ſlimneekus no 9—1 pr. puſd. un no 6—½9 wak. **Dahmas** un **behrnus** no 5—6 w.
Dr. J. Wachtus,
Marſtal-eelâ 8, tuw. pee Grehz. eel.

Slimneekus:
kaunuma, fliktu (ſifilis) ſlimibu, eekſchejâs, reimatiſma un matu iſkr. peenem ikdeenas no 9—1 un 5—8 wak. Zaurſlatiſchana ar elektrizit.
Dr. Wilh. Löwenberg,
Rigâ, Ieelâ Jaun-eelâ № 24, netahku no Daugaw. tirg.

Dr. Levitas,
prakt. ahrſts, ari **ſeeweeſchu ſlimibâs.** Runas ſtundas no pulkſten 9 lihdſ 11 pr. p. un no pulkſten 4 lihdſ 6 pehz puſd.
Jelgawâ, Eſera eelâ № 1.

Peenemu **ſobu ſlimneekus** ikdeenas no plkſt. 9½—1 un 4—6. **Spezialitate: eeleek mahkfligus ſobus, porzelana plombas** un **iſwelk ſobus gluſchi bez ſahpêm. Lauzeneekeem eewehrojami paſeminatas zenas.**
Jelg. Leelajâ eelâ № 6,
Gutman-Rathaus.

Azukliniku
diakoniſu namâ atklahs ſeſtdeen **15. auguſtâ.**
Azu ſlimneeku
peenemſchana ſahkâs **17. auguſtâ,** no pulkſten ½12—½1 un noteek pirmdeenâs, treſchdeen. u. zeturtdeen. **Aukſu, deguna** un **ribkles ſlimneekus** peenem treſchdeenâs un ſeſtdeenâs no 3—4 pehz puſd.

Grahmatu noliktawâ „Обновленіе“
Peterburgâ, Schukowſka eelâ № 15.
Par paſeminatâm zenâm dabonamas kreewu grahmatas
Emila Solà rakſti 12 ſehjumôs,
ar ſekoſchu ſaturu: Завоеваніе Плассана. Страница любви. Проступокъ Аббата Муръ. Докторъ Паскаль Разгромъ I и II. Кипящій горшокъ. Радость жизни. Завѣтъ умершей. Сказки Нинонъ. Тереза Ракенъ. Западня. Pawiſam 4000 lapas puſes beeſa, makſà 6 rub., tagad par 3 rub. lihdſ ar ſuhtiſchanu.

Par puſs zenu 4 rub. weetâ par 2 ar ſuhtiſchanu profeſora Dr. Boka paſihſtamee rakſti
Книга о здоровомъ и больномъ человѣкѣ.
3ôs ſehjumôs 1156 lapas puſes. Ar daudſ ſihmejumeem. Anatomija, higiena un fiſiologija. Slimibu dſeedinaſchana, palihdſiba lihdſ ahrſta atweſchanai u. z. Tulkojums iſ 16 wahzu iſdewumeem no Dr. Ramma. Daudſ iſnahkoſchee laikraſti wahzu un zitôs walodâs pilnigi peerahda, ka profeſora Boka grahmata ir eeteizama **katrai dſimtai.**

12 pilnigi ſehjumi **Bret-Garta**
rakſtu krahjuma drukati uſ laba papira, katra grahmata 160 lapas puſes beeſa, leela formata. Pawiſam 1900 lapas puſes ſkaiſtas drukas. **Grahmatas teek iſſuhtitas wisdribſakà laikâ ar wiſu ſuhtiſchanu un eepakaſchanu par 2 rub. 50 kap.**

Въ мірѣ атлетовъ.
Otris papildinajuma iſdewums no **N. N. Breſchko-Breſchkowſka.** Schinî grahmatâ apraſtitas intereſantas ſtiprineeku zihnas, kà: Luricha, Poddubnija un Sbiſchko. — Saturs: Чемпіонъ міра. Гладіаторы нашихъ дней. Бой быковъ. 200 lapas puſes beeſa. Zena 1 rub., tagad 70 kap.

Mahkſlas-Literatur. krahjums „Жизнь“.
Saturs: Потапенко И. Н. „Послѣдняя шалость“ — Андреевъ Леонидъ. „Держите вора“ — Купринъ А. И. „Осенные цвѣты“ — Сологубъ Федоръ „Опечаленная невѣста“. — Каменскій Анатолій „Весна“ — Ленскій В. „Весной повѣяло“ — Свирскій, „Во тымѣ“. Т. Адровъ, „Свиданіе“ un ziti. Stahſtini: А. Рославлевъ, Александръ Блокъ, К. Фофановъ, Илья Гуревичъ, Дмитрій Ценворъ, Яковъ Годинъ и проч. 250 lapas puſes. — Zena 1 rub., tagad par 80 kap. ar peeſuhtiſchanu.
Wiſas augſchâ minetâs grahmatas iſſuhta wisdribſakâ laikâ uſ pehzmakſu. Zenas eeſkaititas ar wiſu iſſuhtiſchanu. Peepraſijumus adreſet: С. Петербургъ, ул. Жуковскаго, д. № 15, книжный складъ „ОБНОВЛЕНІЕ“. 3030

Buhwes apkalumus
ſeena un mehſlu dakſchas, ſchkipeles, peedahwà par fabrikas zenâm jaunatwehrtais tehrauda un dſelſs pretſchu weikals
J. Silleneeks,
Suworowa eelâ № 3. Tel. 2579.
Rigâ.

Современная Библіотека для всѣхъ.
(Jaunako laiku biblioteka preekſch wiſeem)
(Kreewu waloda).

Jaunako laiku biblioteka parahdâs kà pirmais iſdewums Kreewijâ, kurſch dod katram pehz iſglihtibas ſlahpſtoſcham paſchiſglihtibu, zaur wiſpeeejamako zenu, wiſpilnigakâs ſinibas par wiſâm noſarèm ſcholaiku kulturiſkajâ zilwezes dſihwê.

Jaunako laiku biblioteka preekſch wiſeem ſaſtahw iſ 24 grahmatàm.

Scho grahmatu iſrakſtitajeem grahmatas teek iſſuhtitas katra mehneſcha pirmajâ un peezpadſmitajâ datumâ. Katra grahmata ſaſtahw iſ 18—20 drukas loſnem jeb 288—320 lapas puſèm, leela formata un ſkaiſtas drukas. Wiſs iſdewums iſnahks gada laikâ. Atſewiſchki pehrkot katris ſehjums makſà 1 rubli.

Parakſtiſchana atklahta.

Abonentu makſa par „Современная библіотека для всѣхъ“ 5 rub. par gadu.

Dodot katram zentigam inteligentam zenſonim plaſchu un lehtu peeeju pee ſinibu templa, kas lihdſ ſchim preekſch wina bija ſlehgts zaur iſdewumu dahrgumu, kuri bija tikai preekſch bagatneekeem, „Jaunako laiku biblioteka preekſch wiſeem“ — ſawà pirmajâ ſerijâ atſihmè ſekoſchas grahmatas, kuras tiks ſaſtahditas no labakajeem ſpezialiſteem, preekſch katra aroda

ſem paſihſtamako Kreewu un ahrſemju jaunako laiku mahzito ſpehku redakzijas.

1. gr.: „Катехизисъ Земледѣльца.“ Pilnigs apſkats par Kreewijas laukſaimneezibu un uſ tam atteezoſchàm ſinibàm. Schi grahmata ſaſtahdita pamatojotees uſ wairak paſihſtamo Kreewijas ahrſemju agronomu puhlèm, buhs labakais draugs, padoma dewejs un palihgs katram leelam un maſam ſaimneekam un loukſtrahdneekam.

2. gr.: „Политика.“ Pilnigs pahrſkats pàr politiſko dſihwi wiſâs paſaules malâs. Parlamenta ſinas par Kreewijas walſtspadomi un walſtsdomi. Partiju dſihwe. Politikas ahrejee un eekſchejee jautajeeni. Weeteja paſchwaldiba. Loti daudſ portreju, fotografiju un uſnehmumu.

3. gr.: „Тѣло человѣка“. Zilweka meeſu uſbuhwe un dſihwiba, ruhpeſchanàs par meeſu no dſimſchanas momenta lihdſ nahwei, dſimuma atteezibas, ſlimibu ahrſteſchana pehz gaiſa medizinu mahzibàm, ſaſtahdita, ta ka ſchis grahmatas ſaturu, taiſni war noſaukt par „weſelibas grahmatu.“

4. gr.: „Народы Вселенной“. Jaunako laiku dſihwe zaur milſigàm ſtarptautiſkàm ſatikſmèm, kas arween wairak attihſtàs, mums uſleek peenahkumu eepaſihtees ne tik ween ar tuwako kaiminu, bet ari wiſpahr ar wiſas paſaules tautu eeraſchàm un paradumeem. — Garà etnografiſku apzerejumu rindà ſchinî grahmatâ iſtaujatas daudſâs ſemes lodes apdſihwotaju zilts ihpaſchibas.

5. gr.: „Шаръ Земной.“ Wiſas paſaules daku geografiſks apſkats. Salihdſinajoſchs apraſts par ihpaſchibàm, kuras iſſchkir weenu apwidu no otra.

6. gr.: „Тайны Мірозданія.“ Siniſka pamahziba par ſemes lodes iſzelſchanos, winas buhwi un dſihwi. Dabas ſpehku attihſtiſchanàs. Semes trihzes un uhdens pluhdi.

7. gr.: „Великое прошлое.“ Wiſu apwidu un tautu wehſturigs apraſts. Wezlaiku wehſture. Widus laiki. Jaunà un muhſu deenu wehſture.

8. gr.: „Тайны Природы.“ Populars, bet pilnigs un ſiſtematiſks apzerejums par dabas mahzibas noſarèm.

9. gr.: „Инженеръ-Строитель“. Buhwes mahkſla. Semes, maſchinu, akmeņu, betona, koka, pahku, metala, ſchtukaturas un mahlderu darbi.

10. gr.: „Нервы Страны.“ Uhdens un dſelſſleeſchu zeki. Winu noſihme politiſkâ un ekonomiſkâ dſihwê. Populari iſſtaidrojumi par winu noſtiprinaſchanu un buhwi.

11. gr.: „Народное Хозяйство.“ Tirdſneeziba un ruhpneeziba. Tirdſneezibas un ruhpneezibas wehſture wiſôs gadu ſimteneôs un pee wiſâm tautàm. Tirdſneezibas un ruhpneezibas noſihme walſts dſihwê. Jaunako laiku tirdſneezibas un ruhpneezibas ſtahwoklis kulturetâs malâs. Starptautiſkais tirdſneezibas un ruhpneezibas ſtahwoklis.

12. gr.: „Земское и Городское Хозяйство“. Weetejâs ſaimneezibas noſihme walſtî ekonomiſkâs uſplaukſchanas ſinâ. Pareiſa weetejâs ſaimneezibas wadiſchana un winas galwenee prinzipi. Weeteja ſaimneeziba ahrſemês. Leelaku pilſehtu budſcheti.

13 gr.: „Домашнее Хозяйство“. Pilnigs kurſs par praktiſku mahjas wadiſchanu, iſrehkinats preekſch mahjſaimneezibas katrà leelumà.

14. gr.: „Источникъ Обогащенія“. Wiſadi amati un nodarboſchanàs. Ogu kruhmu audſeſchana. Mahkſlas un mahju rokudarbi.

15. gr.: „Дѣла Вѣры“. Sirdsapſinas un religijas ſwabadiba. Toleranze tizibas leetàs. Pabrgroſibas kas zehluſchàs religiſkâ dſihwê, zaur jaunu tizibas likumu iſdoſchanu.

16. gr.: „Литература“. Pilniga wiſas paſaules literaturu wehſture. Teizami muhſu deenu iſdewumi no jaunako laiku rakſtneekeem.

17. gr.: „Изящныя Искуства“. Muſika. Dail-krahſoſchana. Tehloſchana. Skulptura. Dſejas. Skaiſto mahkſlu wehſture. Muhſu deenu eewehrojami iſdewumi.

18. gr.: „Сцена и Артисты“. Komedijas, dramas, operas, baletes wehſture. Paſaules eewehrojamakee artiſti. Slawenee komponiſti un dramaturgi.

19. gr.: „Нашъ внутренный міръ“. Pſichologija. Fiſiologija. Dwehſeles mahzibu wehſture. Okultiſms, Magija, Hipnotiſms. Tiziba par wiſu pahrdabigu. Paſaule pehz nahwes.

20. gr.: „Міровое Господство“. Scholaiku ſtarptautiſkais ſtahwoklis. Diplomatiſkàs ſinibas. Starptautiſkàs teeſibas. Karſch un meers.

21. gr.: „Право и Законъ“. Jaunako laiku likumu doſchana. Atjaunotàs Kreewijas jaunee likumi. Pahrgroſibas, kas zaur wineem eeweſtas wiſâs pilſonu un teeſas dſihwes noſarès.

22. gr.: „Спортъ“. Wiſadi ſporti uſ ſauſſemes, uhdena un gaiſâ. Leels ſehjums ar daudſàm iluſtrazijàm.

23. gr.: „Одежда и Жилище“. Kà ſaweenot modes un dſihwokla praſibas. Frantſchu un Angku modes. Skaiſti un mehrkam peelihdſinati dſihwokli.

24. gr.: „Охота“. Medibas uſ ſauſſemes, uhdens un gaiſâ. Medibu wehſture. Medneezibas eerotſchi. Medneeku beedribas.

Beſ uſſkaititàm grahmatam parakſtitaji, kas wiſu parakſtiſchanàs makſu reiſâ ſamakſajuſchi dabon kà beſmakſas peelikumu:

„Портретная галлерея современныхъ дѣятелей“.
Leels ſehjums ar ſlawenako jaunlaiku darbineeku portrejàm un winu biografijàm.

Parakſtiſchanas makſa:

Par wiſu iſdewumu 5 rbl. par gadu lihdſ ar peeſuhtiſchanu. Parakſtiſtiſchanu luhdſ adreſet:

С.-Петербургъ, ул. Жуковскаго д. 15, Книгоиздательство „Обновленіе“.

Pirm. grahm. ſaturs: „Катехизисъ Земледѣльца“. (Semneeka katekiſms.) Semkopiba — kà Kreewijas labklahjibas pamats. Pilniga enziklopedija par Kreewu laukſaimneezibu un uſ to atteezoſchàm mahzibam. Saimneezibas organiſeſchana. Laukſaimneezibas ekonomija. Agrarjautajums. Muhſu laukſaimneezibu wajadſibas. Laukſaimneezibas rehkinu weſchana. Semes apſpreeſchana. Semes ſtrahdaſchana kopigi un atſewiſchki. Semkopibas kimija. Uſlaboſchana. Semes eedaliſchana. Plawkopiba. Sahles ſehſchana. Baribas ſahles. Laukſaimneezibas rihki un maſchinas. Motori un wadi Meſchkopiba. Laukſaimneezibas buhwes mahkſla. Semes mehriſchana. Tirdſneeziba ar laukſaimneezibas produkteem. Laukſaimneezibas likumu doſchana.

Parakſtitaju kgeem preti nahkdama, grahmatu apgahdneeziba uſ wehleſchanos iſſuhta pirmo grahmatu uſ pehzmakſu, eeſkaitot to abonentu makſâ.

Pasinojam,
ka patlaban peenahza leelaks ſuhtijums **Sweedru plaujmaſchinas**
„VIKING“
un peedahwajam no krahjuma:
„Viking“ labibas plaujmaſchinas,
„Viking“ ſahles plahwejus,
„Viking“ labibas aparatus, peeſtahdamus ſahles plahwejeem.

Tos god. laukſaimneekus, kuri nodomajuſchi ſew plaujmaſchinu eegahdatees, laipni luhdſam, pirms Juhs zitur pehrzeet, pahrleezinatees par „Viking“ **plaujmaſchinu weenkahrſchu konſtrukziju, leelo darba ſpehju, iſturibu, ruhpigo iſgatawojumu un ſolido buhwi.**

Katalogus un **proſpektus** iſſuhta uſ peepraſijumu **par brihwu,** kà ari aiſrahda, kur „Viking“ plaujmaſchinas apluhkojamas darbâ.

Jelgawas Laukſaimneeku Beedribas
Konſuma weikals,
Jelgawâ, Katolu eelâ № 44. Telefons 74.

Pee paſtahwiga darba labi eeſtrahdajees
drehbneeka palihgs,
kà ari weens **mahzeklis** wiſlabaki no laukeem war peeteiktees pee drehbneeka **D. Reimana,** Kangihferu eelâ № 6, Jelgawâ.

Nams
labâ kahrtibâ uſturets ar 10% pahrdodams. Peepraſams ſchis awiſes ekſpedizijâ.

Mahja
ar 40 puhrw. ſemes, 5 werſtes no Olaines ſtazijas, deriga ari dahrſneekàm, **iſrentejama** uſ 12 gadeem. Tuwakas ſinas pee ihpaſchneeka **Dumpe** Peterneeku Batarôs un pee advokata **Stagera** kunga, Jelgawâ, Pasta eelâ № 12.

Jelgawas Laukſaimn. Beedribas
Krahſchanas-Aiſdoſch. Sabeedriba
Jelgawâ, Katolu eelâ № 44. Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas namâ. Telefons 62.
30. julijâ 1909. g.:
Bilanze ſwahrſtàs ap 2 874,624 rub. 33 kap. Beedribas droſchibas kapitali 215,581 rub. 31 kap. un 1841 beedru garantija.
Makſà par noguldijumeem 3—6%.
Nem par aiſdewumeem 6½—8%.
Kantors atwehrts darbdeenâs no pulkſten 10—2.
Aiſnehmumu peepraſijumus iſſpreeſch pirmdeenâs u. zeturtdeenâs.
Noguldijumus peenem un iſmakſà katru darbdeenu. Tos war ari pa paſti eeſuhtit (Митава, Ссудо-сберег. Товариществу Митавскаго Сельско-Хозяйственнаго Общества). Sabeedriba uſ wehleſchanos noguldijumus pa paſti iſſuhtot atmakſà un tàpat iſſuhta ari noguldijumu prozentes.
Walde: agronoms **J. Biſſeneeks.**
agronoms **J. Braſda.**
D. Kahnbergs.